

Î N C H E I E R E

19 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii

Valentina Clevadi, Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Aliona Roșca,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Aliona Roșca către Consiliul Superior al Magistraturii privind constatarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, prin care s-a respins apelul declarat de Roșca Aliona, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 februarie 2014,

c o n s t a t ă :

La 27.02.2013 Roșca Aliona a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat a declara ilegal refuzul Consiliului Superior al Magistraturii din 18 decembrie 2012, de a clarifica, constata și lua atitudine față de faptul presiunilor care au determinat-o să demisioneze din funcția de judecător; a constata faptul că, aflându-se în exercițiul funcției de judecător, a fost supusă presiunilor de către aparatul CSM, de către inspectorii-judecători Ioana Chironeț, Ludmila Cernei, Elena Gligor, de către membrul CSM Nichifor Corochii, de către Colegiul de calificare de pe lângă CSM și, în final, de către CSM; a constata faptul, că la 7 decembrie 2012 ea a depus cerere de demisie din funcția de judecător ca urmare a presiunilor; a constata ca fiind ilegal refuzul Colegiului de calificare din 07.12.2012 de a audia explicațiile ei privind nivelul cunoștințelor sale profesionale, rezultatele activității sale profesionale, privind capacitățile sale organizatorice; a obliga Consiliul Superior al Magistraturii să inițieze proceduri disciplinare de sancționare a persoanei din cadrul aparatului CSM, care a perfectat caracteristica privind activitatea judecătorului Aliona Roșca, remisă Colegiului de calificare alăturat la dispoziția din 04.01.2012 a membrului Consiliului Superior al Magistraturii Nichifor Corochii cu privire la atestarea înainte de termen și cu privire a propunerea de retrogradare; a obliga Consiliul Superior al Magistraturii să inițieze proceduri disciplinare de sancționare a inspectorilor-judecători Ioana Chironeț, Ludmila Cernei și Elena Gligor, care au perfectat Notele informative din decembrie 2011 și din februarie 2012; a obliga Consiliul Superior al Magistraturii să constate ca fiind ilegal refuzul Colegiului de calificare din 7 decembrie 2012 de audiere a

explicațiilor reclamantei Aliona Roșca privind nivelul cunoștințelor sale profesionale, privind rezultatele activității sale profesionale, privind capacitățile sale organizatorice; a obliga Consiliul Superior al Magistraturii să constate ca fiind ilegală activitatea Colegiului de calificare în următoarea componență: S. Filincova, T. Vîzdoagă, N. Bondarenco, I. Druță, E. Belei, V. Grosu, N. Sadovei, S. Furdui, Gh. Scutelnic, D. Mardari, S. Brînză, O. Bălan.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta Roșca Aliona a invocat, că prin decretul Președintelui R. Moldova nr. 2280-IV din 22 iulie 2009, a fost numită în funcția de judecător, pe un termen de 5 ani, în Judecătoria Economică de Circumscripție.

A început să-și exercite funcția de judecător din 14 septembrie 2009, în cadrul Judecătoriei Economice de Circumscripție.

În perioada 14.09.2009 - 31.12.2009 i-au fost repartizate în procedură 563 dosare, adică în mediu câte 158 dosare pe lună, din care au fost finisate 258 dosare, inclusiv: 77 dosare cu pronunțarea hotărârii, 49 - cu ordonanțe judecătorești și 132 - cu încheieri.

În cursul anului 2010 a fost supusă atestării în vederea executării art. 23 alin. (1) din Legea nr. 949 din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul de calificare și atestarea judecătorilor, potrivit căreia persoanele numite pentru prima dată în funcția de judecător susțin atestarea în termen de 6 luni de la numire.

Prin hotărârea Colegiului de calificare din 26 martie 2010 Roșca Aliona nu a fost atestată, fiindu-i stabilit un termen de trei luni pentru susținere repetată, hotărâre care a fost validată de Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr. 177/12 din 20 aprilie 2010.

La 24 septembrie 2010 a susținut atestarea repetată și prin hotărârea Colegiului de calificare nr. 35/7, validată prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 437/27 din 28 septembrie 2010, i-a fost stabilit gradul V de calificare.

În anul 2011 ea a avut în procedură de examinare 1270 cauze, a finisat 1112 dosare, dintre care 282 - cu pronunțarea hotărârii, 73 - cu pronunțarea ordonanței, pe 109 cauze au fost adoptate încheieri de încetare a procesului, 67 de cereri au fost scoase de pe rol, 10 dosare au fost strămutate în alte instanțe pe alte temeuri decât cele prevăzute în Legea nr.163 din 22.07. 2011, în 571 de cauze au fost adoptate încheieri de transmitere a dosarelor în instanțele de drept comun în baza Legii nr.163 din 22.07.2011. Numărul dosarelor rămase în procedură la sfârșitul anului 2011 a constituit 139.

Din numărul total de hotărâri emise de judecătorul Roșca Aliona, în anul 2010 au fost contestate cu apel 21 de hotărâri, în anul 2011 - 15 hotărâri. Au fost casate și modificate în anul 2010 - 3 hotărâri, în anul 2011 - 5 hotărâri.

Între timp, în perioada 21-23 decembrie 2011, inspectorii-judecători au fost delegați în instanța economică de circumscripție pentru a verifica modul în care erau respectate prevederile Legii nr. 163 din 22 iulie 2011, care a limitat competența instanțelor economice doar la examinarea cauzelor cu privire la care au fost începute dezbaterile judiciare până în 12 septembrie 2011.

Drept urmare a acestei verificări, a fost întocmită o Notă informativă, în care în privința ei s-au notat obiecții cu privire la dosarele aflate în procedură,

indicându-se că acestea se află într-o stare inadmisibilă, fiind imposibil de a stabili , ce acțiuni au fost întreprinse pe marginea cererii depuse, iar procesele-verbale nu corespundeau cerințelor legale sau nu existau în general.

Ca urmare a Notei informative întocmite de inspectorii-judecători , membrul Consiliului Superior al Magistraturii Alexandru Arseni a solicitat sancționarea disciplinară a ei în temeiul art. 21 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Prin hotărârea Colegiului disciplinar nr. 2/2 din 24.02.2012, propunerea de aplicare a sancțiunii disciplinare a fost respinsă, iar procedura disciplinară în privința ei a fost clasată.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 204/14 din 10.04.2012 contestația depusă de membrul CSM împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 24.02.2012 a fost respinsă ca tardivă, hotărârea Colegiului disciplinar nr. 2/2 din 24 februarie 2012 a fost validată.

La 21 decembrie 2011, participanții pe cauza nr. 2e-1566/2011 au depus la Consiliul Superior al Magistraturii o plângere, în care au invocat încălcarea de către ea a termenului de redactare a hotărârii judecătorești și eliberare a titlului executoriu, iar la data de 23 decembrie 2011, participanții pe cauza nr. 2e-10240/11 au sesizat Consiliul Superior al Magistraturii cu o petiție, în care au indicat, că judecătorul Aliona Roșca nu le-a comunicat măsurile întreprinse după primirea cererii de chemare în judecată, depusă la 21 iulie 2011.

Prin dispoziția din 04 ianuarie 2012 membrul Consiliului Superior al Magistraturii Corochii N. a constatat încălcările indicate în petiții și a concluzionat, că ea nu respectă prevederile legale la îndeplinirea justiției și nu îndeplinește satisfăcător atribuțiile de serviciu, motiv pentru care a solicitat supunerea ei atestării înainte de termen și adoptarea hotărârii de retrogradare în privința ei.

Alăturat la dispoziția de atestare înainte de termen membrul CSM Corochii N. a remis Colegiului de calificare caracteristica activității ei profesionale pe anii de lucru 2009 -2011.

Ca urmare a examinării defectuoase în viziunea reclamantei, prin hotărârea Colegiului de calificare nr. 2411 din 24 februarie 2012, dânsa nu a fost atestată pentru reconfirmarea gradului V, fiindu-i acordat un termen de 4 luni.

Hotărârea Colegiului de calificare a fost validată prin hotărârea CSM nr. 116/10 din 13 martie 2012.

La data de 29 iunie 2012 reclamanta a fost invitată la ședința Colegiului de calificare pentru a fi supusă repetat atestării în baza dispoziției privind atestarea înainte de termen, circumstanțe în care dânsa a luat cunoștință de materialele dosarului personal ținut de CSM, inclusiv de caracteristica, în care autorii acesteia au diminuat volumul și calitatea actelor îndeplinite de ea.

Ca urmare , la 25 iunie 2012 ea a solicitat membrului CSM N. Corochii să revoce caracteristica semnată de Aparatul CSM și remisă Colegiului de calificare pentru ședința din 24.02.2012, precum și să fie emisă o nouă caracteristică, care să o corecteze și să o completeze pe precedenta, în care să fie efectuată o analiză obiectivă a activității ei profesionale, pentru asigurarea desfășurării procedurii de atestare în condiții de obiectivitate, echitate și rezonabilitate. Cu toate acestea, nici

până la 29 iunie 2012 și nici după președintele CSM N. Corochii nu i-a răspuns la solicitarea de revocare a caracteristicii.

În aceeași perioadă de timp, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 364/20 din 11 iunie 2012, de rând cu alți judecători ai instanței comerciale de circumscripție, Aliona Roșca a fost desemnată și pentru examinarea dosarelor civile, comerciale și administrative în Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

La data de 07 decembrie 2012 ea s-a prezentat în fața Colegiului de calificare pentru a fi supusă repetat atestării.

Susține reclamanta, că prin acțiunile CSM, descrise mai sus i-a fost redusă șansa de a-i fi reconfirmat gradul cel mai superior de calificare, de a accede la următorul grad de calificare, de a fi confirmată în viitor la funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, de a avea o carieră în funcția de judecător, în final fiindu-i grav afectată șansa de a mai deține funcția de judecător, dar și dorința, aspirația de a mai exercita această profesie în condițiile în care persistă presiuni și atentate la independența judecătorului.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14.02.2014 cererea de chemare în judecată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Aliona Roșca către Consiliul Superior al Magistraturii privind constatarea actelor administrative a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, prin care s-a respins apelul declarat de Roșca Aliona, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 februarie 2014.

La 01 septembrie 2014, Aliona Roșca a declarat recurs, în termen legal, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05.06.2014 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14.02.2014 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se admită acțiunea.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, considerând că s-a aplicat eronat normele de drept procedural și material, iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

Indică recurenta că în acest context, că instanța de apel a mai comis o încălcare procedurală de apreciere în mod arbitrar a probelor, inclusiv a faptelor constatate prin acte irevocabile judecătorești. Or, instanța de apel a omis să constate și să supună aprecierii faptul că, inițial, reclamanta a înaintat aceste pretenții o dată cu contestarea hotărârii CSM din 18.12.2012 prin depunerea, în 02.01.2013, a unei acțiuni la Curtea Supremă de Justiție.

De asemenea, consideră recurenta că, instanța de apel a ignorat încheierea nr. 3-1/13 din 31.01.2013 prin care CSJ a scos de pe rol cererea de chemare în judecată a reclamantei în partea acestor cerințe, pe motivul că nu sunt de competența sa. Tocmai în virtutea acestei încheieri a CSJ, reclamanta a dedus aceste pretenții spre examinare Judecătoriei Buiucani, separat de pretenția de contestare a hotărârii CSM din 18.12.2012 care a rămas pe rolul și a fost examinată de CSJ doar sub aspectul procedural al votării ei.

De asemenea menționează că instanța de apel, la fel ca și prima instanță, a încălcat garanțiile procedurale fundamentale de judecare a cauzei de o instanță independentă și imparțială.

Aceasta se demonstrează prin încheierea CSJ nr. 2ac-44/14 din 05.03.2014 de admitere a demersului Președintelui Curții de Apel Chișinău din 13.02.2014, înaintat în baza încheierii din 04.02.2014 a Colegiului Civil al aceleiași instanțe, emise în o altă cauză a reclamantei către CSM și N. Corochii, prin care s-a recunoscut lipsa imparțialității instanței pentru că este vizat unul din judecătorii acesteia - N. Corochii.

Contrar garanțiilor prevăzute de art. 373 alin. (6) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a făcut învinuiri și agravări de situație a reclamantei în propria-i cale de atac, exagerând în străduințele sale de îndeplinire defectuoasă a rolului de instanță de judecată pe placul CSM.

În acest fel, consideră recurenta că prima instanță și instanța de apel au comis erori de fapt și de drept care au dus la soluționarea greșită a pricinii și la încălcarea drepturilor fundamentale ale recurente la un proces echitabil, protejat prin art. 6 § 1 din Convenție.

Privitor la încălcarea normelor de ordin material, recurenta a indicat că prin decizia pronunțată, instanța de apel a refuzat să supună unui control judiciar refuzul CSM de a soluționa petiția reclamantei.

În acest fel, instanța nu a aplicat în mod corespunzător art. 1, alin. (2), art. 2, art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, potrivit căruia actul contestat de reclamantă - nesoluționarea de către CSM a petiției, este act administrativ pasibil de contestat în instanță sub aspectul legalității sale.

Mai indică, că instanța a ignorat și normele generale conținute în art. 14, alin. (2) din Legea nr. 190 din 19.07.1994 cu privire la petiționare, potrivit căruia autoritatea publică are obligația să examineze petiția înaintată și să emită un răspuns cu privire la rezultatele examinării, care trebuie să fie bazat pe materialele examinării și să conțină trimiteri la legislație.

În acest sens, se invocă și art. 4 lit. a) din Legea nr. 947 din 19.07.1996, potrivit căruia CSM are obligația de a adopta hotărâri privind petițiile cetățenilor în problemele ce țin de etica judecătorilor. Instanța nu a aplicat această normă în sensul că CSM are obligația de a examina efectiv petițiile. Mai ales că această obligație este prevăzută și în pct. 9 al Regulamentului privind soluționarea petițiilor de către CSM aprobat prin Hotărârea CSM nr. 142/10 din 27.06.2006.

Instanța a ignorat și art. 23 din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și art. 56, art. 59 din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public cu privire la competența CSM de a examina faptul comiterii abaterilor disciplinare și de a aplica sancțiuni disciplinare persoanelor pe care le-a numit în funcția publică. Instanța a neglijat și prevederile care impun desfășurarea verificării prealabile a petiției de Inspekția Judiciară, cu solicitarea în mod obligatoriu a explicației scrise a judecătorilor vizati în petiție, prevederi conținute în art. 71 alin. (6), lit. b) al Legii nr. 947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Mai consideră recurenta că instanța a ignorat și prevederile art. 16 alin. (3) din Legea nr. 190 din 19.07.1994 cu privire la petiționare, care prevede explicit, în cazul când petiționarul nu a primit nici un răspuns în termenele stabilite, el va menționa acest fapt în cererea depusă, iar instanța de contencios administrativ va cere răspunsul respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Aliona Roșca este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu dispoziția art.432 alin.(1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, cauza fiind judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, astfel, recursul fiind vădit neîntemeiat.

Argumentele invocate de Aliona Roșca în cererea de recurs că hotărârea judecătorească este ilegală, poartă un caracter declarativ și nu pot fi reținute.

Dezacordul cu decizia instanței de apel prin relatarea situației în viziunea recurentului, este inadmisibilă din considerentele că nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC și nu constituie temei de casare a acestei hotărâri, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea lor dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Călăuzindu-se de art.440 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433 CPC și anume la lit.a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate și a aplicat corect normele de drept material, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Aliona Roșca, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), 433 lit. a), art.440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Aliona Roșca, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Valentina Clevadi
Oleg Sternioală